

Omgangsprotocol

“Gewenst gedrag”

Bavinckschool

Dr. H. Bavinckschool
christelijke school voor basisonderwijs

Uitgangspunten en regels

"Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode vrij en veilig voelen zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen."

Ons uitgangspunt op het gebied van sociale veiligheid is een fijne sfeer binnen de groepen. De kinderen moeten respect leren opbrengen voor de waarden en normen van anderen, die zich onderscheiden in kleur, status, handicap, cultuur of geloof.

Als school willen we alert zijn op ongewenst gedrag zoals discriminatie, pesten en plagen en willen we dit zoveel mogelijk voorkomen.

Om de sociale veiligheid op een positieve manier te bevorderen hebben we op de Dr. H. Bavinckschool in alle klassen dezelfde regels en hebben we een ideeënboek ontworpen om deze regels op een positieve manier te laten inslijpen.

Bij het opstellen van de regels is gekozen voor de wij-vorm. Er is gekozen voor de wij-vorm omdat wij als school duidelijk willen maken dat je in de wereld niet alleen staat maar dat we met elkaar verbonden zijn. Met elkaar zorgen we voor een fijne sfeer in de school, in de klas en als we een uitstapje maken. Wat we de kinderen willen meegeven is dat iedereen uniek is maar dat we met al deze unieke persoonlijkheden ervoor kunnen zorgen dat we toch een geheel vormen en dat we dat laten zien door er voor elkaar te zijn en elkaar positief benaderen. De twee kapstokken waar we onze regels aan hangen zijn: *"Wij allemaal samen"* en *"Wij en onze omgeving."*

Wij allemaal samen:	Wij en onze omgeving:
We maken elkaar blij want iedereen hoort erbij.	Wanneer we op tijd in de klas zijn, is dat voor iedereen fijn.
Verskillend zijn we allemaal, dat vinden we ook normaal.	In de gang en in de klas lopen we rustig en in wandelpas.
Zegt iemand "Stop!", dan houden we op.	Bij ons stoplicht letten we op de kleuren, dan weten we hoe het moet gebeuren. (Bij de kleuters: Bij de ketting van de juf letten we op de kleuren, dan weten we hoe het moet gebeuren.)
We laten merken hoe goed we zelfstandig en samen kunnen werken.	We zijn zuinig op het materiaal want we gebruiken het allemaal.
Voelt een ander zich niet fijn, dan zullen we er voor elkaar zijn.	We ruimen alles op, zo blijft onze school echt top!
We gedragen ons netjes en beleefd zodat niemand last van ons heeft.	Gebruiken we iets van elkaar, dan vragen we dit eerst aan de eigenaar.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken op deze regels en afspraken wanneer er zich ongewenste situaties voordoen.

Ongewenst gedrag

Pesten en plagen:

Het is belangrijk dat iedereen het verschil weet tussen pesten en plagen.

Plagen gebeurt incidenteel. Het gebeurt op basis van gelijkheid en respect. Plagen mag. Het is goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en stimuleert het relativiseringsvermogen.

Bij pesten ligt dat anders. Dit is ongewenst gedrag. Er is sprake van machtsongelijkheid; de pester waant zich winnaar en het gepeste kind verliezer. Pesten is het afreageren van agressie of eigen onvermogen op een mindere in de groep, het zondebok-effect.

Aan het aanpakken van ongewenst gedrag zijn enkele voorwaarden verbonden:

We zien ongewenst gedrag als een probleem van alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters, de meelopers en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.

We willen als school de problemen proberen te voorkomen.

Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, willen we het onderwerp ongewenst gedrag met de leerlingen bespreekbaar maken. Als er zich pesten voordoet, is het belangrijk dat leerkrachten (in samenwerking met ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen.

Iedere school heeft een vertrouwenspersoon. Op de Bavinckschool zijn dit Serena Dieleman en Herma Hultink. De coördinator Gewenst gedrag is Mirjam de Roon.

De vertrouwenspersoon of coördinator helpt het kind, de ouder of de leerkracht de weg te vinden hoe met de problemen om te gaan en deze op te lossen.

Signalen van ongewenst gedrag kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamd 'leuke' opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over de kleding.
- Isoleren en negeren.
- Buiten school opwachten.
- Slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van de gepeste gaan.
- Bezittingen afpakken of stukmaken.
- Schelden of schreeuwen.
- Pesten via msn, App of e-mail.

Minder directe signalen kunnen op ongelukkig gedrag duiden:

- Vaak alleen staan in de pauze of bij de pleinwacht gaan staan.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Niet naar buiten willen gaan op school.
- Niet meer naar school willen of aangeven zich ziek te voelen.
- Niet (meer) worden uitgenodigd door andere kinderen.
- Andere kinderen reageren negatief op een fout of een idee van het betreffende kind.

Begeleiding van een kind dat gepest wordt:

- Naar het kind luisteren en zijn/haar probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- In gesprek gaan met de ouders van het gepeste kind.
- Afspraken maken over de aanpak met de ouders en het kind.
- Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining.
- Zo nodig inschakelen School Maatschappelijk Werk, ZAT of Jeugdzorg.

Begeleiding van een kind dat ongewenst gedrag vertoont en de meelopers:

- Met het kind bespreken welk effect zijn/haar gedrag heeft voor de gepeste.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Gesprek met de ouders van de pester. Wat is/kan de oorzaak zijn van het pesten?
- Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. sociale vaardigheidstraining.
- Zo nodig inschakelen van School Maatschappelijk Werk, ZAT of Jeugdzorg.

Oorzaken van ongewenst gedrag kunnen zijn:

- Weinig zelfvertrouwen.
- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit.
- Voortdurend in een niet passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Hulp bieden aan de zwijgende middengroep:

De middengroep wordt betrokken bij het oplossen van het ongewenst gedrag door:

- Met de leerlingen te praten over ongewenst gedrag en over hun eigen rol daarbij.
- Met de leerlingen te overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de leerlingen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- Blijf in gesprek met uw kind en maak duidelijk dat u gaat helpen.
- Bedenk samen een plan van aanpak.
- Wanneer ongewenst gedrag op straat plaats vindt en niet op school, kunt u het beste contact opnemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Ongewenst gedrag op school kunt u het best direct met de groepsleerkracht bespreken.
- Door complimentjes te geven kan het zelfrespect van uw kind vergroot worden.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het ongewenst gedrag komt.
- Werk samen met de school, maar houdt de grenzen in de gaten. Uw grenzen en ook die van school.

De inbreng van u is het aanleveren van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak door school.

Ouders van kinderen die ongewenst gedrag vertonen en de meelopers:

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek: ieder kind loopt kans om zelf pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het een ander aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van school staat.

Alle ouders:

- Neem ouders van gepeste kinderen serieus.
- Stimuleer uw kind om op een vriendelijke manier met anderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind om op een positieve manier voor zichzelf en voor anderen op te komen.

Plan van aanpak bij voortdurend ongewenst gedrag

Wanneer ongewenst gedrag zich blijft voordoen gelden de volgende afspraken:

Stap 1:

Er eerst zelf (samen) uitkomen.

Stap 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt heeft deze het recht het probleem aan de meester of juf voor te leggen. Het is knap wanneer hij of zij dat doet.

Stap 3:

De leerkracht gaat met beide (of meerdere) leerlingen praten en probeert samen met de kinderen de ruzie of pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken. In de bovenbouw wordt voorafgaand aan een gesprek eerst een formulier ingevuld door leerlingen waarop aangegeven kan worden wat er mis ging, wat de rol van het kind daarin was en hoe hij of zij dit in het vervolg gaat aanpakken. Er is ook een format voor een excuusbriefje dat een leerling kan schrijven naar een andere leerling. Dit kan op eigen initiatief of op initiatief van de leerkracht.

Stap 4:

Bij herhaaldelijk ongewenst gedrag van een leerling neemt de leerkracht duidelijk stelling. De leerkracht biedt altijd hulp aan alle leerlingen, neemt contact op met ouders en indien nodig met externe deskundigen.

Afhankelijk van hoe lang de leerling door blijft gaan met zijn/haar ongewenst gedrag en geen verbetering toont, zal dit bepaalde consequenties inhouden voor de desbetreffende leerling. De school kan overgaan tot het schorsen van de leerling voor enkele dagen. In het leerlingdossier worden dan aantekeningen gemaakt. Bij aanhoudend ongewenst gedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals School Maatschappelijk Werk, ZAT en/of Jeugdzorg .

Het omgangsprotocol Gewenst gedrag wordt iedere twee jaar geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit omgangsprotocol.

Bevordering sociale veiligheid

Naast het afnemen van sociogrammen, het werken met het ideeënboek, het voeren van gesprekken en het doen van spelletjes ter bevordering van de sociale veiligheid, gebruiken wij de oplossingsgerichte aanpak van Sue Young om kinderen te leren mede verantwoordelijk te zijn voor de sfeer in hun groep.

Stappenplan supportgroep oplossingsgerichte aanpak bij ongewenst gedrag in de school:

Stap 1: De leerkracht voert een gesprek met een leerling die niet lekker in zijn of haar vel zit. Het doel van dit gesprek is uit te vinden welke kinderen het meest geschikt zijn voor de supportgroep. De groep moet bestaan uit kinderen die in staat zijn hulp te bieden aan het kind dat ondersteuning nodig heeft. Er kan gevraagd worden met wie het kind moeite heeft maar ook met wie het graag speelt of samen werkt.

Stap 2: De leerkracht voert een gesprek met de kinderen die de supportgroep zouden kunnen vormen. De groep kan het beste bestaan uit 4 tot 8 kinderen. De groepsgrootte maakt het mogelijk dat er altijd wel iemand in de buurt is van het kind dat ondersteuning nodig heeft. Het doel van dit gesprek is de kinderen te laten weten dat hun hulp gewenst is en hen te vragen of zij een taak op zich zouden willen nemen. De kinderen mogen met ideeën komen hoe zij zouden kunnen helpen. Het doel van de supportgroep moet zijn dat het kind dat geholpen wordt zich gelukkiger gaat voelen op school.

Stap 3: Na ongeveer een week wordt er weer een gesprek gevoerd met het kind dat ondersteuning nodig heeft. Nu wordt vooral uitgezocht wat er beter is gegaan en wat de rol van het kind daarin geweest is. Het kind moet vooral geprezen worden om de ontwikkeling die is gemaakt.

Stap 4: De leerkracht voert een gesprek met de supportgroep. Het biedt de gelegenheid om de kinderen te laten weten dat het gewaardeerd wordt wat ze doen maar ook kan er gekeken worden of de supportgroep tegen problemen aan loopt. Er wordt voldoende tijd gemaakt om de kinderen hun verhaal te laten vertellen en om hen een compliment te geven.

De supportgroep blijft bestaan zo lang het nodig is. Op een gegeven moment zal de tijd tussen een gesprek langer worden.

Bron: 'Van pesten naar samenwerken' - Sue Young.

De directie, medezeggenschapsraad en de medewerkers van De Bavinckschool verklaren het volgende:

Ongewenst gedrag is een wezenlijk en groot probleem. Het kan schadelijk zijn voor alle kinderen. Problemen moeten aangepakt worden, in het bijzonder door de leerkrachten, medewerkers en MR van de school, in samenwerking met de ouders en indien nodig de directie.

Alle betrokkenen bij dit protocol zetten zich in voor het volgende:

- Hulp bieden aan de betrokken kinderen en leerkrachten.
- Ouders bij dit proces betrekken zodat ongewenst gedrag omgezet wordt tot gewenst gedrag.
- Het bewustmaken en bewust houden van alle betrokkenen bij het probleem.
- Het gericht voorlichten van alle betrokkenen.
- Het aanstellen van een vertrouwenspersoon op school.
- Het aanleggen van toegankelijke, goede informatie over ongewenst gedrag.

Iedere twee jaar wordt dit protocol geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.
Dit protocol is openbaar en toegankelijk voor de ouders.

Dr. H. Bavinckschool

Getekend namens:

Directie

MR personeelsgeleding

MR oudergeleding

